

Chiến Thắng Mtao Mxây

Sử thi Tây Nguyên

I. Tìm hiểu chung

1. Khái niệm

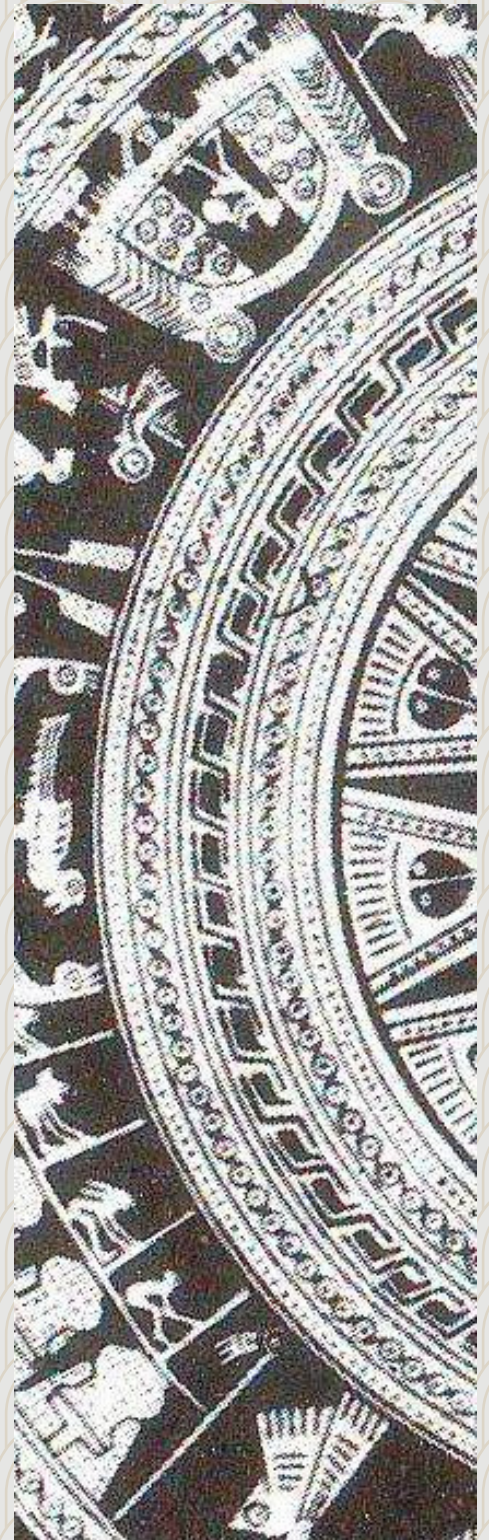
Sử thi dân gian là những sáng tác tự sự dài bằng văn vần hoặc văn xuôi kết hợp với văn vắn. Nội dung kể lại những sự kiện quan trọng có ý nghĩa lớn đối với toàn thể cộng đồng.

2. Phân loại

- Sử thi thần thoại: những tác phẩm được hình thành trên cơ sở hệ thống hoá các câu chuyện thần thoại rời rạc thành một pho sử giải thích sự hình thành vũ trụ và đời sống con người.
- Sử thi anh hùng (anh hùng ca): những tác phẩm miêu tả sự nghiệp và chiến công của những người anh hùng đại diện cho sức mạnh và trí tuệ của cả cộng đồng. Đăm Săn là sử thi anh hùng của dân tộc Ê Đê.

3. Đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây

- Vị trí: Nằm ở đoạn giữa tác phẩm
- Đại ý:
 - + Cuộc đọ sức và giành chiến thắng của Đăm Săn trước Mtao Mxây.
 - + Niềm vui, niềm tự hào của dân làng về người anh hùng Đăm Săn.

II. Đọc - hiểu văn bản

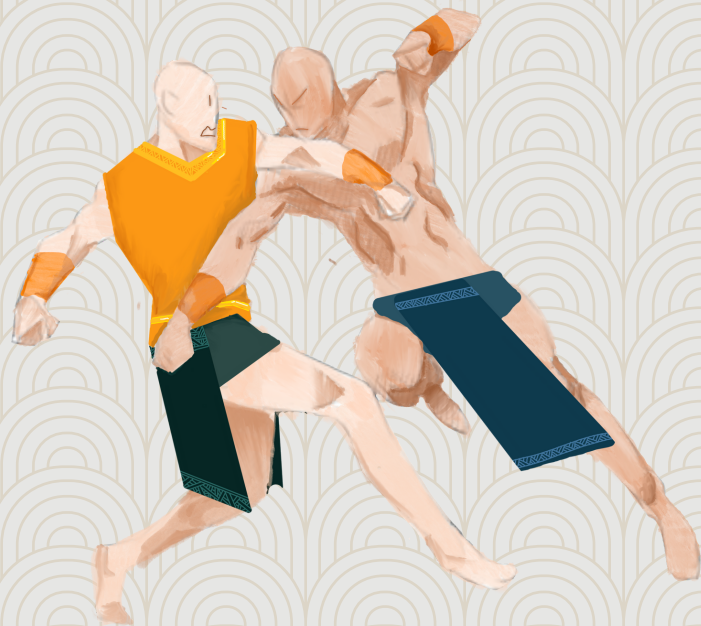
1. Cuộc đọ sức và giành chiến thắng của Đăm Săn trước Mtao Mxây

a) Nguyên nhân:

- Mtao Mxây cướp vợ, Đăm Săn cứu vợ.
- Để mở rộng lãnh thổ, khẳng định uy danh của tù trưởng, sức mạnh của cả cộng đồng.

b) Hình tượng người anh hùng Đăm Săn thông qua cuộc chiến:

Lối miêu tả song hành làm nổi bật sự hơn hẳn của Đăm Săn so với Mtao Mxây về tài năng và sức lực, về phong độ và phẩm chất.

2. Ý nghĩa của cuộc chiến

- Sự tự hào, mến phục, hưởng ứng của dân làng. Họ xem Đăm Săn là tù trưởng, là anh hùng của họ.
- Sự đồng thuận, chung vui của các tù trưởng khác à Thể hiện sự thống nhất cao độ giữa quyền lợi, khát vọng của cá nhân anh hùng sử thi với quyền lợi, khát vọng của cộng đồng. Cuộc chiến không kìm hãm sự phát triển của xã hội Ê Đê mà thúc đẩy sự phát triển ấy, giúp những tập thể nhỏ, rời rạc tập hợp dần thành những tập thể lớn mạnh hơn.
- Sự trợ lực của Trời (nhân vật thần kỳ) là Tình cảm của tác giả dân gian dành cho Đăm Săn.

3. Nghệ thuật

- So sánh
- Phóng đại
- Tương phản

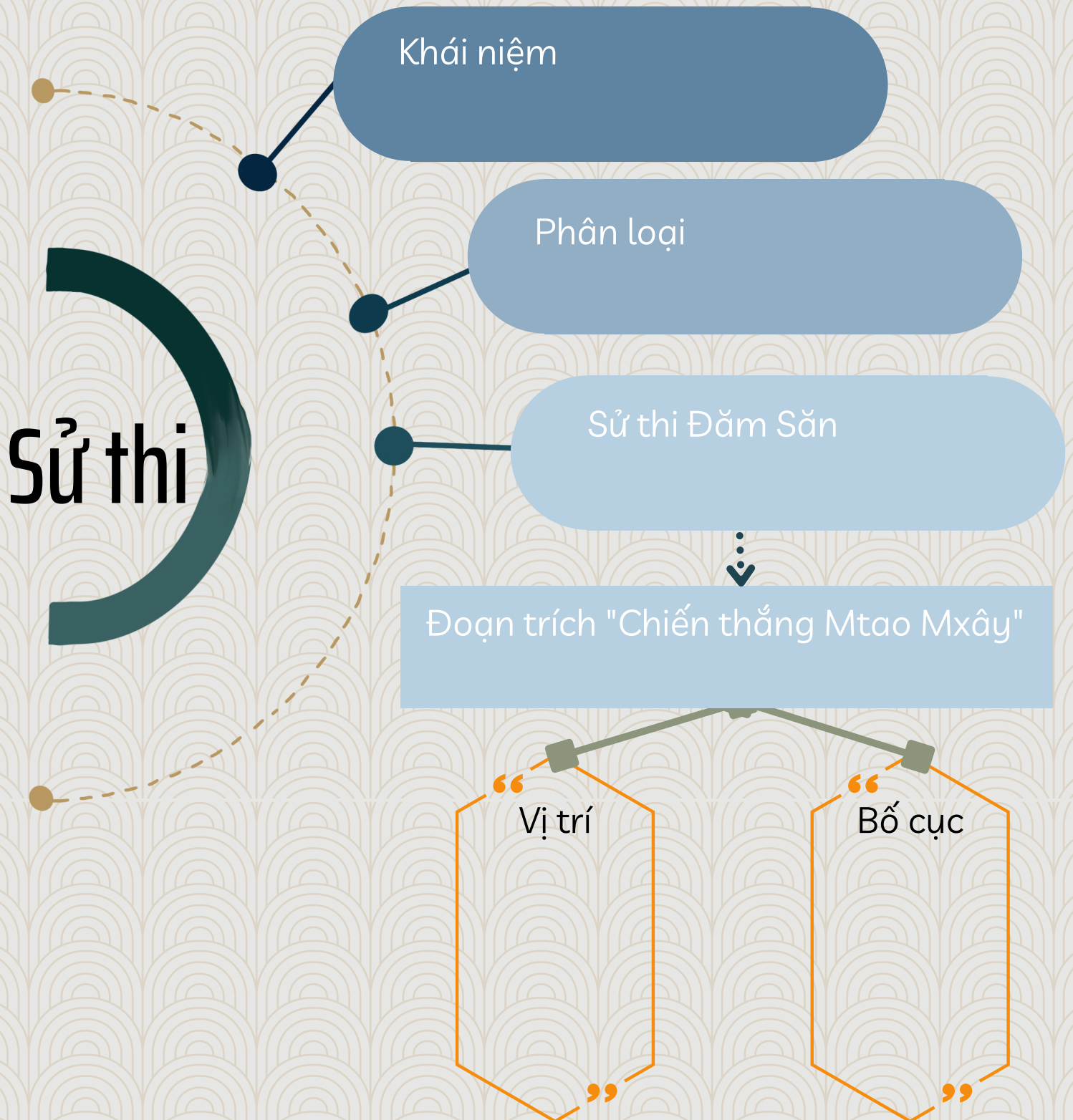

Bến Sông Văn

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

Đọc phần Tiểu dẫn trong SGK, đọc lướt văn bản “Chiến thắng Mtao- Mxây” để hoàn thành sơ đồ theo gợi ý sau:

Bến Sông Văn

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2

Tìm hiểu cuộc giao tranh giữa Đăm Săn và Mtao Mxây

Tiêu chí	Đăm Săn	Mtao-Mxây
Ngoại hình		
Phẩm chất		
Tài năng		

Nhận xét về hình tượng Đăm Săn thông qua cuộc chiến

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 3

Tìm hiểu ý nghĩa cuộc chiến (qua việc tìm hiểu tình cảm, thái độ của cộng đồng đối với người anh hùng Đăm Săn)

Tình cảm thái độ của dân làng

Tình cảm thái độ của các tù trưởng

Ý nghĩa của sự xuất hiện của nhân vật thần kì

Ý nghĩa của cuộc chiến

Bến Sông Văn

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 4

Hoàn thành ô chữ theo gợi ý dưới đây

1. Sử thi anh hùng kể về điều gì của các tù trưởng anh hùng?
2. Nhân lúc Đăm Săn đi vắng, tù trưởng Kên Kên và tù trưởng Sắt đã kéo tới cướp phá buôn làng và bắt vợ Đăm Săn là?
3. Từ miêu tả dáng đi của Mtao Mxây khi bắt đầu vào cuộc chiến với Đăm Săn
4. Qua cuộc giao chiến với Đăm Săn, Mtao Mxay đã bộc lộ sự...
5. Đoàn người đi theo Đăm Săn về làng được miêu tả đông như...
6. Qua cuộc chiến đấu với Mtao Mxây để dành lại vợ đã cho thấy Đăm Săn là một tù trưởng trọng danh dự và gắn bó với hạnh phúc...
7. Kết thúc cuộc chiến là cảnh ăn mừng chiến thắng, điều đó nói lên khát vọng của cộng đồng tộc người về sự đoàn kết, thống nhất lớn mạnh và mong ước về một cuộc sống...
8. Đăm Săn là nhân vật tiêu biểu cho hình tượng người anh hùng...

